

Список використаних джерел

1. Black's Law Dictionary. West Publishing Co. 1990. P.78.
2. Hunter M., Paulsson J. et al. The Freshfields Guide to Arbitration and ADR. Kluwer Law and Taxation Publishers. 1993. P. 1, 6, 7, 63– 64; Rothman J. A Lawyer's Practical Guide to Mediation. 1995. P. 3-4.
3. Mackie K. A Handbook of Dispute Resolution: ADR in Action. Routledge and Sweet and Maxwell. London; New York. 1991. P.4.
4. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4761>.
5. Носирева Є. А. Альтернативне вирішення спорів в США. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Містечко». 2015. 320 с.
6. Рожкова М.А. Засоби і способи правового захисту сторін комерційного спору. Київ, 2016. С. 12.
7. Романенко М.А. Концепція розвитку альтернативних форм вирішення правових конфліктів. Питання термінології. *Право і сучасність. Науково-практичний збірник статей*. 2016. С. 201.

Софіян Н.О.

*студентка юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету;*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу ТНЕУ
Бутрин-Бока Н.С.*

ЩОДО ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Безумовно, договір купівлі-продаж є одним з найпоширеніших у сфері цивільного права на сьогоднішній день. Він може укладатися між громадянами, між організаціями, а також між організаціями і громадянами, що свідчить про його універсальність та гнучкість. Як трактує національне законодавство, за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму(ч.1 ст.655 ЦКУ) .

Цілком виправдано погодитись із думкою, що договір купівлі-продажу є родоначальником практично усієї загальної частини зобов'язального права [2, с.19]. Договір купівлі-продажу слід розрізняти дещо ширше, визначаючи його як окремий тип договору. Так, М.І. Брагінський і В.В. Вітрянський висловлюють позицію, що договір купівлі-продажу відноситься до типу договорів, що врегульовують зобов'язання щодо передачі майна [3, с.10]. І ми підтримуємо їх думку. Оскільки, за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) зобов'язується передати річ (товар) у власність другій стороні (покупцю), а покупець зобов'язується прийняти цей товар і сплатити за нього певну грошову суму (ціну) [4, с.15].

У своїх наукових працях В.В. Луць аргументує свою думку, що продавець зобов'язується передати покупцю не виключно майно, а майно (товар) [5, с. 82]. В свою чергу, І.М. Кучеренко використовує у визначенні тріаду відносин

власності і зазначає, що за договором купівлі-продажу продавець зобов'язується передати у власність, повне господарське відання чи оперативне управління покупцеві, а покупець прийняти майно і сплатити за нього певну грошову суму [6, с. 236]. Наша думка – за договором купівлі-продажу покупець не лише отримує у власність будь-яке рухоме чи нерухоме майно, як майно, але й комплексно з усіма зобов'язаннями.

Аналізуючи не лише цивільне законодавство України, а й позиції науковців, виокремимо наступні риси договору купівлі-продажу:

По-перше, цей договір спрямований на передачу майна у власність на умовах оплатності. Тобто, при укладенні такого договору відбувається зміна власника майна і як правило змінюється правовий режим майна шляхом передачі продавцем майна покупцю, а покупець сплачує за це певну плату. По-друге, договір купівлі-продажу є двосторонній, тому що у сторін безумовно виникають взаємні права та обов'язки. По-третє, договір купівлі-продажу належить до засобів регулювання відносин сторін на досягнення певного інтересу тощо.

Істотною умовою договору купівлі-продажу є умова про предмет, яким може бути: 1) товар, який є у продавця на момент укладення договору або буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому; 2) майнові права (наприклад зафіксовані у цінних паперах); 3) право вимоги, яке не має особистого характеру.

Традиційно до істотних умов відносять і умову про ціну. Однак ціна не є істотною умовою, якщо її не встановлено в договорі, то визначається виходячи із звичайних цін, що склалися на аналогічні товари на момент укладення договору.

Відповідно до законодавства до прав продавця належать: 1) на отримання оплати за товар (ст. 692 ЦК); 2) на отримання попередньої оплати товару (ст. 693 ЦК); 3) на відмову від договору та повернення проданого товару, якщо покупець прострочив платіж (ст. 685, 697 ЦК тощо); 4) інші.

Відповідно, - права покупця: 1) на отримання у власність товару (ст. 655 ЦК); 2) на перевірку додержання продавцем умов договору купівлі-продажу (ст. 687 ЦК); 3) на належну якість товару (ст. 675 ЦК); 4) інші.

Оскільки сторони договору наділені правами, то і слід вказати на обов'язки. Обов'язки продавця: передати товар покупцеві у власність; передати покупцеві необхідні документи на товар, які передбачені законом чи договором; забезпечити виникнення у покупця права власності на товар; інформувати покупця про недоліки речі; попередити покупця про права третіх осіб, тобто про так звані «юридичні недоліки речі»; зберігати продану річ в тих випадках, коли право власності переходить до покупця до її передачі; виступити на боці покупця, якщо треті особи звернулися до покупця з позовом про витребування речі.

Обов'язки покупця: сплатити обумовлену грошову суму за товар; вчинити дії, необхідні для забезпечення передачі товару (надати відвантажувальні реквізити, оформити довіреність представнику тощо); прийняти товар або забезпечити зберігання товару, який покупець відмовився прийняти; оглянути товар і перевірити його якісні і кількісні характеристики тощо. Спільними ж обов'язками сторін є відшкодування збитків, які виникли у контрагента у зв'язку з неналежним виконанням договору, затримкою виконання або відмовою.

Характеризуючи договір купівлі-продажу, слід зауважити, що часто на практиці виникають підміни понять договірних конструкцій зі сторони недобросовісних як продавців, так і покупців. Найчастіше це виникає із договором дарування. Втім, це потребуватиме подальшого наукового дослідження.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 23.10.2019).
2. Лунц Л.А. Внутрішньоторгова купівля-продаж. Москва: «Юрид.літ.», 1972. с.19.
3. Брагинский М.И. Договорное право. Книга вторая: Договоры о передаче имущества. Изд. 4-е, стереотипное. Москва: «Статут». 2002. С. 10-15.
4. Луць В. В. Контракты у підприємницькій діяльності. Київ: Юрінком Інтер, 1999. С.82.
5. Юридична енциклопедія. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін - Київ: Укр. енцикл.». Т.2. 1999. 236с.

Стець А.М.

студентка юридичного факультету

Тернопільського національного

економічного університету

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри

цивільного права і процесу ТНЕУ

Труфанова Ю. В.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИПЛАТИ АЛІМЕНТІВ В УКРАЇНІ

З огляду на сьогоднішній день, виплати аліментів є досить поширеною проблемою для суспільства. Одному з батьків призначається, як обов'язок, виплата коштів- аліментів. Проте, не всі виконують добросовісно це зобов'язання. Тому, в Україні, за останні 10 років виникла глобальна проблема, яка залишалася осторонь до 2018 року. Процедура встановлюється Сімейним кодексом України та іншими нормативно-правовими актами. Для повного розуміння та усвідомлення проблеми, пропоную конкретизувати недоліки та розглянути шляхи їхнього подолання.

Сімейний кодекс України визначає, що аліменти- це обов'язок утримання у визначених законом випадках одним членом сім'ї інших, які потребують цього [7]. Найчастіше аліменти призначаються для утримання неповнолітньої дитини. Тому, саме вони, найбільше страждають від невдалих шлюбів, сварок у сім'ї та інших дій батьків, які би створювали та посилювали стрес у дітей. На мою думку, після розлучення гостро постає питання про стягнення аліментів та їх розмір. Іноді, батьки самостійно можуть вирішити суму виплат аліментів, проте, коли вони не можуть дійти консенсусу, то звертаються до суду.

Отже, перейдемо безпосередньо до цієї проблеми. У чому її суть запитаєте Ви? Діло в тому, що не всі батьки є добросовісними по відношенню до свого обов'язку, тому винакає проблема незабезпеченості дитини. Проте є випадки, коли платник аліментів виконує свій обов'язок в повному обсязі. Для прикладу є чоловік з Херсонщини, якому суд призначив щомісячну виплату в